

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 6ης Απριλίου 2005

σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που η Ιταλία προτίθεται να θέσει σε εφαρμογή υπέρ της χρηματοδότησης της ναυπηγικής βιομηχανίας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2005) 844]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2006/599/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(4) Με επιστολή της 30ής Απριλίου 2003, η Επιτροπή ανακοίνωσε στις ιταλικές αρχές την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης όσον αφορά το κοινοποιηθέν καθεστώς.

(5) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽¹⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

(6) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από τρίτα ενδιαφερόμενα μέρη.

(7) Με επιστολές της 4ης Ιουνίου 2003, 22ας Ιουλίου 2003 και 3ης Ιουνίου 2004 οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν παρατηρήσεις σε απάντηση της απόφασης της Επιτροπής της 30ής Απριλίου 2003. Στις 27 Ιανουαρίου 2004, έλαβε χώρα συνεδρίαση μεταξύ των ιταλικών αρχών και της Επιτροπής.

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στις 26 Νοεμβρίου 1998, η Επιτροπή ενέκρινε το Ειδικό Ταμείο Εγγυήσεων για τη χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας το οποίο συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου αριθ. 261, της 31ης Ιουλίου 1997, και έλαβε υπόψη της ότι η προβλεπόμενη ένταση ενίσχυσης του καθεστώτος ανερχόταν σε 1 %.

(2) Το άρθρο 5 του νόμου αριθ. 261, της 31ης Ιουλίου 1997, τροποποιήθηκε από τον νόμο αριθ. 413, της 30ής Νοεμβρίου 1998. Στις 16 Μαΐου 2001, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή την έκδοση του διατάγματος του Υπουργού Θησαυροφυλακίου, Προϋπολογισμού και Οικονομικού Προγραμματισμού της 14ης Δεκεμβρίου 2000, διάταγμα που συμπληρώνει το καθεστώς εγγυήσεων, υποστηρίζοντας ότι ως αποτέλεσμα αυτών των τροποποιήσεων και συμπληρώσεων το καθεστώς αυτό καθ'αυτό δεν θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι παρείχε ενισχύσεις. Η παρούσα απόφαση αφορά ακριβώς αυτή την κοινοποίηση.

(3) Την κοινοποίηση ακολούθησε μια ανταλλαγή αλληλογραφίας με τις ιταλικές αρχές για την υποβολή περαιτέρω πληροφοριών. Επιπλέον, η Επιτροπή είχε πολλές ανεπίσημες επαφές με τις προαναφερθείσες αρχές και τον σχετικό εξωτερικό εμπειρογνώμονα, τους οποίους συνάντησε δύο φορές σε διαφορετικούς χρόνους.

(8) Με επιστολή της 3ης Νοεμβρίου 2004 οι προαναφερθείσες αρχές ζήτησαν από την Επιτροπή να ορίσει τη θέση της όσον αφορά την παρούσα υπόθεση. Η Επιτροπή απάντησε με επιστολή της 22ας Δεκεμβρίου 2004 και έκτοτε δεν έλαβε απάντηση από τις ιταλικές αρχές.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

(9) Το «Ειδικό Ταμείο Εγγυήσεων για τη χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας» (που καλείται στο εξής «το Ταμείο») συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου 261 της 31ης Ιουλίου 1997. Η οικονομική, διοικητική και τεχνική διαχείριση του Ταμείου αυτού ανατέθηκε μέσω διαγωνισμού στο *Mediocredito Centrale SpA* (που καλείται στο εξής «*Mediocredito*»). Το Ταμείο προορίζεται για την κάλυψη των κινδύνων που προκύπτουν από τη μη επιστροφή δανείων για τη ναυπήγηση και μετατροπή πλοίων, που χορηγήθηκαν από τράπεζες, σε Ιταλούς και αλλοδαπούς πλοιοκτήτες, για εργασίες που πραγματοποιήθηκαν σε ιταλικά ναυπηγεία. Γι' αυτόν τον σκοπό, το Ταμείο χορηγεί σ' αυτούς τους πλοιοκτήτες εγγυήσεις *end-financing* δευτέρου βαθμού. Οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι το Ταμείο δεν έχει αρχίσει ακόμη να λειτουργεί και γι' αυτό δεν έχουν ακόμα χορηγηθεί εγγυήσεις.

⁽¹⁾ ΕΕ C 145 της 21.6.2003, σ. 48.

- (10) Η διάρκεια της χρηματοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 12 μήνες, το ύψος του ποσού να μην υπερβαίνει το 80 % της συμβατικής τιμής του πλοίου, με επιτόκιο που να μην υπερβαίνει εκείνο του ψηφίσματος του Συμβουλίου του ΟΟΣΑ, της 3ης Αυγούστου 1981, καθώς και τις επακόλουθες τροποποιήσεις του, ή με επιτόκιο της αγοράς, για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η χρηματοδότηση δεν στηρίζεται από άλλες δημόσιες διευκολύνσεις οι οποίες έχουν ως στόχο να μειώσουν τις επιβαρύνσεις των τόκων. Επιπλέον, η χρηματοδότηση είναι εγγυημένη από μια υποθήκη πρώτου βαθμού επί του αποτελούντος αντικείμενο της χρηματοδότησης πλοίου.
- (11) Το καθεστώς προβλέπει τη χορήγηση εγγυήσεων στους πλοιοκτήτες που έχουν κηρυχθεί οικονομικά και χρηματοοικονομικά υγιείς από το *Mediocredito* με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στο διάταγμα.
- (12) Η εγγύηση μπορεί να χορηγηθεί μέχρι ορίου 40 % της συνολικής χρηματοδότησης και, εντός αυτού του ορίου, μπορεί να καλύψει μέχρι και το 90 % της οριστικής απώλειας που υφίστανται οι τράπεζες υπό μορφή κεφαλαίου, συμβατικών τόκων και τόκων υπερημερίας, με επιτόκιο που δεν θα υπερβαίνει το επιτόκιο αναφοράς που ισχύει κατά την ημερομηνία κίνησης της κατά τον νόμο διαδικασίας για την ανάκτηση της πίστωσης, και των εξόδων, συμπεριλαμβανομένων και των δικαστικών και εξωδικαστικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν.
- (13) Το ενιαίο εφάπαξ ασφάλιστρο προς καταβολή από τους δικαιούχους του Ταμείου είναι σταθερό και είχε καθοριστεί αρχικά σε 1,6 % του εγγυημένου ποσού, ανεξάρτητα από τη διάρκεια του εγγυημένου δανείου. Ακολούθως, οι ιταλικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή σχετικά με την πρόθεσή τους να επανακαθορίσουν αυτό το ενιαίο ασφάλιστρο αυξάνοντάς το κατ' ανώτατο όριο σε 2,3 % του εγγυημένου ποσού για δωδεκαετή δάνεια (και μειώνοντάς το αναλογικά για τα δάνεια μικρότερης διάρκειας). Το ενιαίο ασφάλιστρο 2,3 % αντιστοιχεί σε ενιαίο ετήσιο ασφάλιστρο 0,5 % του μη επιστραφέντος εγγυημένου ποσού δωδεκαετούς δανείου.
- (14) Οι ιταλικές αρχές έκριναν σκόπιμη τη θέσπιση ενός μηχανισμού διαφοροποίησης του κινδύνου βάσει του οποίου σε διαφορετικά σχέδια εφαρμόζονται διαφορετικά ασφάλιστρα ανάλογα με τον σχετικό με αυτά κίνδυνο. Ωστόσο, το σύστημα περιγράφηκε μόνο σε γενικές γραμμές και στην Επιτροπή δεν περιήλθε καμία άλλη λεπτομέρεια ή πληροφορία σχετικά με τη λειτουργία του.

III. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- (15) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις για το κατά πόσο το ιταλικό Ταμείο Εγγυήσεων για τη χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας πληρούσε τους όρους του σημείου 4.3 της ανακοίνωσης της 11ης Μαρτίου 2000 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή

εγγυήσεων (που καλείται στο εξής «ανακοίνωση για τις εγγυήσεις») ⁽²⁾, οι οποίοι όροι θα επέτρεπαν στην Επιτροπή να αποκλείσει την ύπαρξη ενισχύσεων.

- (16) Μεταξύ άλλων, η Επιτροπή διερωτήθηκε κατά πόσον ένα κρατικό καθεστώς εγγυήσεων, που επιβαρύνει με το ίδιο ασφάλιστρο όλους τους δικαιούχους, ανεξάρτητα από τους ατομικούς κινδύνους του χρηματοδοτούμενου σχεδίου, σε έναν τομέα στον οποίο υπάρχει αγορά διαθέσιμη να προσφέρει αυτές τις εγγυήσεις, μπορεί να θεωρηθεί ότι πιθανώς να μην είναι σε θέση να αυτοχρηματοδοτηθεί.
- (17) Επιπλέον, η Επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με το κατά πόσο τα ασφάλιστρα που κατέβαλαν οι δικαιούχοι ήταν σύμφωνα με την αγορά και επαρκή να καλύψουν όλες τις δαπάνες του καθεστώτος.
- (18) Τέλος, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αποκλείσει ότι ένα ποσοστό μόλις 10 % του μη ενυπόθηκου μέρους του δανείου που παρουσιάζει τον μεγαλύτερο κίνδυνο μπορούσε να αποδειχθεί ανεπαρκές για να εγγυηθεί ότι ο δανειοδότης εκτιμά σωστά τη φερεγγυότητα πίστης του δανειολήπτη και ελαχιστοποιεί τους κινδύνους που συνδέονται με την πράξη.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

- (19) Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, το Ταμείο δεν παρέχει κρατικές ενισχύσεις για τους ακόλουθους λόγους:
- i) Τα προβλεπόμενα από το Ταμείο κριτήρια για τη χορήγηση της εγγύησης επιτρέπουν την επιλογή εκείνων των πλοιοκτητών που ανταποκρίνονται σε υψηλά οικονομικά κριτήρια με επικινδυνότητα κάτω του μέσου όρου. Το να ανήκουν οι δικαιούχοι σε ανάλογες κατηγορίες κινδύνου καθιστά μη αναγκαία μια ουσιαστική διαφοροποίηση των ασφαλιστρών.
- ii) Η δειγματοληπτική έρευνα που διεξήχθη σε διάφορα πιστωτικά ιδρύματα στην Ιταλία οδήγησε στην εκτίμηση ενός μέσου κόστους αγοράς για ανάλογες εγγυήσεις, στην ουσία, ισοδύναμο με εκείνο που προβλέπουν οι ιταλικές αρχές.
- (20) Ακολούθως, με επιστολή της 3ης Ιουνίου 2004, οι ιταλικές αρχές δήλωσαν ότι διετίθεντο να συστήσουν ένα διαφοροποιημένο σύστημα ασφαλιστρών με βάση την επικινδυνότητα των χρηματοδοτούμενων σχεδίων. Το σύστημα θα λάμβανε ως σημείο εκκίνησης αρχικό ασφάλιστρο 0,5 % ετησίως. Ουσιαστικά, τα ασφάλιστρα ποίκιλλαν με βάση τη διάρκεια της χρηματοδότησης και την επικινδυνότητα των σχεδίων. Θα προβλέπονταν τρία επίπεδα *rating*. Για μια χρηματοδότηση διάρκειας 12 ετών, το προτεινόμενο ενιαίο ασφάλιστρο στους δικαιούχους θα ισούτο με 2,065 % για την κατηγορία χαμηλότερου κινδύνου, με 2,603 % για την κατηγορία μέσου κινδύνου και 3,142 % για το υψηλότερο επίπεδο κινδύνου, το οποίο θα αντιστοιχούσε σε ετήσιο επιτόκιο 0,4563 % του εγγυημένου ποσού για τα λιγότερο επικίνδυνα σχέδια και 0,6562 % για τα πιο επικίνδυνα.

⁽²⁾ ΕΕ C 71 της 11.3.2000, σ. 14.

(21) Οι αρχές θα όριζαν διάφορες ομάδες αξιών με βάση έξι χρηματοοικονομικές παραμέτρους προς αξιολόγηση κάθε φορά που ένας εν δυνάμει δικαιούχος ζητά να γίνει δεκτός στο καθεστώς. Ανάλογα με τη συνολική αποτελεσματικότητα του σε ό,τι αφορά αυτές τις παραμέτρους, ο αιτών θα ενέπιπτε σε μια από τις τρεις κατηγορίες κινδύνων. Βέβαια, το σύστημα δεν τελειοποιήθηκε ποτέ ούτε και οι ιταλικές αρχές φρόντισαν πλέον να παράσχουν νέες πρακτικές λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

1) Ύπαρξη ενίσχυσης βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης

(22) Σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

(23) Το προς αξιολόγηση μέτρο συνίσταται σε ένα Ταμείο Εγγυήσεων που προορίζεται να καλύψει τη χρηματοδότηση των χορηγηθέντων δανείων από τις τράπεζες στους πλοιοκτήτες, για τη ναυπήγηση ή τη μετατροπή πλοίων σε ιταλικά ναυπηγεία. Η Επιτροπή περιέγραψε τον προσανατολισμό της όσον αφορά αυτά τα μέτρα στην ανακοίνωση για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (που καλείται στο εξής «ανακοίνωση για τις εγγυήσεις») (3).

(24) Η ανακοίνωση για τις εγγυήσεις εξηγεί τους λόγους για τους οποίους μια κρατική εγγύηση μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση: «Η κρατική εγγύηση παρέχει τη δυνατότητα στον δανειζόμενο να εξασφαλίσει ευνοϊκότερους όρους χρηματοδότησης για ένα δάνειο, από αυτούς που συνήθως ισχύουν στις κεφαλαιαγορές. Κατά κανόνα, χάρη στην κρατική εγγύηση, ο δανειζόμενος μπορεί να εξασφαλίσει χαμηλότερα επιτόκια ή να προσφέρει λιγότερες ασφάλειες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο δανειζόμενος δεν θα μπορούσε, χωρίς την κρατική εγγύηση, να εξεύρει κάποιο χρηματοδοτικό οργανισμό διατεθειμένο να του χορηγήσει δάνειο με οποιουδήποτε όρους. (...) Το πλεονέκτημα της κρατικής εγγύησης είναι ότι ο σχετικός κίνδυνος αναλαμβάνεται από το κράτος. Κανονικά, για την ανάληψη αυτού του κινδύνου από το κράτος θα έπρεπε να προβλέπεται η καταβολή ενός ενδεδειγμένου ασφαλιστρου. Όταν το κράτος δεν απαιτεί την καταβολή αυτού του ασφαλιστρου, τότε όχι μόνο χορηγείται ένα πλεονέκτημα στην επιχείρηση, αλλά δαπανώνται και κρατικοί πόροι. Έτσι, ακόμη και αν το κράτος δεν χρειαστεί ποτέ να προβεί σε πληρωμές στο πλαίσιο της εγγύησης, μπορεί εν τούτοις να υπάρχει κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1» (4).

α) Οικονομικό πλεονέκτημα

(25) Στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται κυρίως να καθοριστεί κατά πόσον τα προτεινόμενα ασφαλιστρά για την εγγύηση

αντιστοιχούν σε κατάλληλη τιμή της αγοράς. Από τις γενικές αρχές για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων και από τις προαναφερθείσες διατάξεις απορρέει η αρχή στην οποία στηρίζεται η ανακοίνωση για τις εγγυήσεις: Το σημείο αναφοράς για να αξιολογηθεί κατά πόσο μια εγγύηση δεν συνιστά κρατική ενίσχυση είναι η αγορά. Εάν το κράτος επιτυγχάνει για την εγγύηση αντάλλαγμα ισοδύναμο με εκείνο που θα επιτύγχανε ένας ιδιώτης επενδυτής από ανάλογους δικαιούχους, ο δικαιούχος δεν θα επιτύγχανε κανένα πλεονέκτημα και το κράτος θα δρούσε ως ιδιώτης επενδυτής ή ως ιδιώτης δανειοδότης που δρα στην κεφαλαιαγορά. Εάν, απεναντίας, η τιμή που καταβλήθηκε από τους δικαιούχους και οι όροι που εφαρμόζονται στις εγγυήσεις είναι περισσότερο ευνοϊκοί της τιμής και των συνθηκών της αγοράς, τότε υφίσταται ένα σαφές οικονομικό πλεονέκτημα για τους δικαιούχους και, κατά συνέπεια, (εάν συντρέχουν οι άλλες συνθήκες) κρατική ενίσχυση κατά την έννοια της συνθήκης.

(26) Η ανακοίνωση για τις εγγυήσεις ορίζει, στο σημείο 4.3, έξι όρους με βάση τους οποίους η Επιτροπή μπορεί να αποφανθεί εάν ένα καθεστώς κρατικών εγγυήσεων συνιστά κρατική ενίσχυση. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρέπει πρώτα απ' όλα να αξιολογήσει κατά πόσον το κοινοποιηθέν καθεστώς πληροί αυτούς τους όρους, πράγμα που θα επέτρεπε να αποκλειστεί αμέσως η παρουσία στοιχείων ενίσχυσης.

(27) Σύμφωνα με το σημείο 4.3, ένα καθεστώς κρατικών εγγυήσεων δεν συνιστά ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1, όταν συντρέχουν οι ακόλουθοι όροι:

α) το καθεστώς δεν επιτρέπει τη χορήγηση εγγυήσεων σε δανειζόμενους οι οποίοι αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες·

β) οι δανειζόμενοι θα ήταν καταρχήν σε θέση να λάβουν δάνειο από τις κεφαλαιαγορές χωρίς καμία παρέμβαση του κράτους·

γ) οι εγγυήσεις συνδέονται με συγκεκριμένη οικονομική πράξη, αφορούν καθορισμένο ανώτατο ποσό, δεν καλύπτουν ποσοστό υψηλότερο από το 80 % κάθε οφειλόμενου δανείου ή άλλης οικονομικής υποχρέωσης και δεν είναι ανοικτού τύπου·

δ) οι όροι του καθεστώτος στηρίζονται σε ρεαλιστική εκτίμηση του κινδύνου, έτσι ώστε τα ασφαλιστρά που καταβάλουν οι δικαιούχοι να επιτρέπουν, κατά πάσα πιθανότητα, την αυτοχρηματοδότησή του·

ε) το καθεστώς καθορίζει τους όρους με τους οποίους παρέχονται οι μελλοντικές εγγυήσεις και προβλέπει την επανεξέταση της συνολικής χρηματοδότησης του καθεστώτος τουλάχιστον μια φορά το χρόνο·

(3) Βλ. Υποσημείωση 2.

(4) Σημεία 2.1.1 και 2.1.2 της ανακοίνωσης.

στ) τα ασφαλιστρα καλύπτουν τόσο τους συνήθεις κινδύνους που συνδέονται με την παροχή της εγγύησης όσο και τις διοικητικές δαπάνες του καθεστώτος, καθώς και μια κανονική απόδοση του κεφαλαίου στις περιπτώσεις που το κράτος παρέχει το αρχικό κεφάλαιο για την έναρξη λειτουργίας του καθεστώτος.

(28) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι στην παρούσα περίπτωση συντρέχουν οι όροι των στοιχείων α), β), γ), και ε), αλλά όχι εκείνοι των στοιχείων δ) και στ), αφού στον κίνδυνο που έχει αναλάβει το κράτος δεν αντιστοιχεί κατάλληλη ανταμοιβή.

(29) Κατά την έννοια του σημείου 4.3, στοιχεία δ) και στ) της ανακοίνωσης, οι όροι του καθεστώτος πρέπει να βασίζονται σε μια ρεαλιστική αξιολόγηση του κινδύνου ούτως ώστε το σύστημα να είναι, πιθανώς, σε θέση να αυτοχρηματοδοτηθεί και τα εισπραχθέντα ασφαλιστρα να είναι επαρκή για να καλύψουν τους κανονικούς κινδύνους που αφορούν τη χορήγηση της εγγύησης και τις διοικητικές δαπάνες του καθεστώτος (καθώς και, όταν το κράτος παρέχει το αρχικό κεφάλαιο για την έναρξη λειτουργίας του συστήματος, την κανονική απόδοση του κεφαλαίου). Η Ιταλία δεν ήταν σε θέση να αποδείξει στην Επιτροπή ότι τα προβλεπόμενα από το καθεστώς ασφαλιστρα μπορούν να εγγυηθούν την αυτοχρηματοδότηση του ιδίου και να καλύψουν όλες τις διοικητικές δαπάνες.

ι) Ακαταλληλότητα των προταθέντων ασφαλιστρων

(30) Τα πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην κεφαλαιαγορά θα απαιτούσαν υψηλότερα ασφαλιστρα για εγγυήσεις αυτού του είδους δεδομένου ότι ένα ενιαίο ασφαλιστρο 2,3 % εμφανίζεται ανεπαρκές να εγγυηθεί την κάλυψη όλων των εξόδων που αφορούν ενδεχόμενες αθέτησεις υποχρεώσεων, καθώς και τα διοικητικά έξοδα. Το ίδιο ισχύει για το φάσμα των ασφαλιστρων από 2,065 % έως 2,603 % που αναφέρονται στην επιστολή της 3ης Ιουνίου 2004.

(31) Οι ιταλικές αρχές δεν είχαν στο παρελθόν ανάλογα καθεστώτα κρατικών εγγυήσεων και συνεπώς δεν διαθέτουν αξιόπιστα ιστορικά ή εμπειρικά στοιχεία (βαθμό αθέτησης υποχρεώσεων του τομέα, έσοδα του καθεστώτος, πραγματικά διοικητικά έξοδα για τη διαχείρισή του) με βάση τα οποία να μπορούν να αποδείξουν τη δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης του καθεστώτος.

(32) Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές το προτεινόμενο ασφαλιστρο προκύπτει από μια τιμή αναφοράς της αντιστοιχίας αγοράς και συνεπώς πρέπει να θεωρηθεί κατάλληλο. Εν τούτοις, αυτό δεν επιβεβαιώνεται στις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή.

(33) Καταρχάς, οι ίδιες οι ιταλικές αρχές επιβεβαιώνουν, με επιστολή τους της 7ης Οκτωβρίου 1998, ότι η μέση προμή-

θεια της αγοράς για την έκδοση μιας τραπεζικής εγγύησης ανέρχεται, κατά την άποψή τους, σε 0,915 % ετησίως. Αυτή η τιμή είναι κατά πολύ μεγαλύτερη του ετησίου κόστους που αντιστοιχεί στο προβλεπόμενο από τις ιταλικές αρχές ενιαίο ασφαλιστρο καταρχάς και από τα προβλεπόμενα ασφαλιστρα στην επιστολή της 3ης Ιουνίου 2004.

(34) Δεύτερον, η ακαταλληλότητα του προβλεπόμενου ασφαλιστρου επιβεβαιώνεται από πιο πρόσφατα στοιχεία που και αυτά χορηγήθηκαν από τις ιταλικές αρχές. Το 2003, οι ιταλικές αρχές ανάθεσαν μια δειγματοληπτική έρευνα με σκοπό να εκτιμήσουν τη μέση προμήθεια της αγοράς που τα πιστωτικά ιδρύματα θα εφαρμόζαν για ανάλογες εγγυήσεις. Από τις επιστολές των ιταλικών τραπεζών που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή προκύπτει ότι όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που ερωτήθηκαν εφαρμόζουν εκ των πραγμάτων ασφαλιστρα υψηλότερα του 0,5 % ετησίως, ήτοι ένα φάσμα ασφαλιστρων ανώτερο από εκείνο που προτείνει η Ιταλία στην επιστολή της της 3ης Ιουνίου 2004. Τα ασφαλιστρα που πρότειναν οι τράπεζες είναι τα εξής:

Banca CARIGE	από 0,50 % έως 0,75 % ετησίως
BNL	περίπου 0,60 % ετησίως
Unicredit	0,60 % ετησίως
Citigroup	0,60 % ετησίως
Deutsche Bank	από 0,70 % έως 0,80 % ετησίως
ABN Amro	από 0,70 % έως 0,75 % ετησίως
Banca Intesa	περίπου 0,75 % ετησίως
Banca di Roma	από 0,75 % έως 1,25 % ετησίως

(35) Τρίτον, η ακαταλληλότητα του προτεινόμενου ασφαλιστρου επιβεβαιώνεται περαιτέρω από την εμπειρία που έχει αποκτήσει η Επιτροπή κατά την εξέταση των γερμανικών καθεστώτων εγγυήσεων για τη χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας που, αντίθετα με το ιταλικό Ταμείο, λειτουργούν από αρκετά χρόνια. Τον Δεκέμβριο 2003, η Επιτροπή ενέκρινε τα καθεστώτα εγγυήσεων των γερμανικών ομόσπονδων κρατιδίων [κρατική ενίσχυση αριθ. N 512/03 ⁽⁵⁾], αφού τα κοινοποιήθηκαν μέτρα δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια της συνθήκης.

(36) Η γερμανική περίπτωση απέδειξε ότι είναι αναγκαία υψηλότερα ασφαλιστρα για να εγγυηθούν την κάλυψη, με κάθε πιθανότητα, του κινδύνου αθέτησης υποχρεώσεων (και καταβολής των διοικητικών εξόδων): τα γερμανικά καθεστώτα συνεπάγονταν ετήσια ασφαλιστρα από 0,8 % έως 1,5 %, ανάλογα με την φερεγγυότητα του δικαιούχου.

(⁵) EE C 62 της 11.3.2004, σ. 2.

- (37) Λαμβανομένου υπόψη ότι τα γερμανικά καθεστώτα και το ιταλικό καθεστώς είναι κατ' ουσία όμοια και δημιουργούν ανάλογα προβλήματα, η Επιτροπή πρότεινε στις ιταλικές αρχές να πραγματοποιήσουν μια ενδελεχή εξέταση του περιεχομένου της απόφασης για τα καθεστώτα των γερμανικών ομόσπονδων κρατιδίων κατά κύριο λόγο γιατί, όπως ήδη ελέγχθη, τα ομόσπονδα κρατίδια διέθεταν ήδη στο παρελθόν διάφορα καθεστώτα κρατικών εγγυήσεων για τη χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας. Ενώ οι ιταλικές αρχές δεν ήταν σε θέση να παρουσιάσουν κανένα στοιχείο που να απεδείκνυε ότι το καθεστώς μπορούσε κατά πάσα πιθανότητα να αυτοχρηματοδοτηθεί, αντιθέτως οι γερμανικές αρχές παρέσχον σημαντικό αριθμό αξιόπιστων ιστορικών στοιχείων προς στήριξη των εκτιμήσεων τους ⁽⁶⁾.
- (38) Γι' αυτό, η Επιτροπή διαβίβασε στην Ιταλία μια μη απόρρητη εκδοχή της απόφασης για τα καθεστώτα των γερμανικών ομόσπονδων κρατιδίων. Επιπλέον, σε συνέχεια του αιτήματος της Ιταλίας με σκοπό να επιτύχει πιο πλήρεις και λεπτομερείς πληροφορίες, που να προέρχονται ει δυνατόν απευθείας από τις γερμανικές αρχές, η Επιτροπή διαβίβασε στις ιταλικές αρχές και στον εξωτερικό σύμβουλό τους τα απαραίτητα στοιχεία για να απευθυνθούν στις αρμόδιες γερμανικές αρχές και τον σχετικό σύμβουλο.
- ii) Έλλειψη διαφοροποίησης του κινδύνου
- (39) Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Ταμείο δεν βασίζεται σε ρεαλιστική αξιολόγηση του κινδύνου και ότι κατά συνέπεια δεν θα είναι σε θέση, κατά πάσα πιθανότητα, να αυτοχρηματοδοτηθεί.
- (40) Οι πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή δείχνουν ότι η χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας είναι ένας τομέας στον οποίο είναι δυνατόν να αξιολογηθούν οι ατομικοί κίνδυνοι και να υπολογιστεί το κόστος τους και ότι υπάρχει μια αγορά για τη χορήγηση εγγυήσεων *end-financing* για τη χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας που λειτουργεί ομαλά. Κατά συνέπεια, ένα καθεστώς εγγυήσεων χρηματοδότησης της ναυπηγικής βιομηχανίας που προβλέπει το ίδιο ασφάλιστρο για όλους τους δικαιούχους, ακόμη και αν υποτεθεί ότι λειτουργεί με βάση τους ίδιους όρους και περιορισμούς με τους άλλους φορείς της αγοράς, δεν φαίνεται να είναι σε θέση να αυτοχρηματοδοτηθεί. Είναι πάντοτε δυνατόν για τους δικαιούχους με επικινδυνότητα χαμηλότερη από το μέσο όρο να βρουν έναν εγγυητή διατεθειμένο να καλύψει την έκθεσή τους στον κίνδυνο με ένα κόστος μικρότερο του μέσου ασφαλιστρού. Εκτός και αν είναι υποχρεωτικό, το καθεστώς εγγυήσεων που προσφέρουν οι δημόσιες αρχές προορίζεται να καλύψει μόνο επικινδυνότητες υψηλότερες του μέσου όρου και δεν φαίνεται να είναι σε θέση να αυτοχρηματοδοτηθεί καταλλήλως.
- (41) Οι παρασχεθείσες πληροφορίες δείχνουν ότι το καθεστώς εγγυήσεων για τη χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας που θέσπισε η Ιταλία προβλέπει ένα προκαθορισμένο ασφάλιστρο και ότι η χρήση του συστήματος δεν είναι υποχρεωτική. Ταυτοχρόνως, οι πληροφορίες που παρέσχε η Ιταλία επιβεβαιώνουν ότι είναι δυνατόν να αξιολογηθεί ο ατομικός κίνδυνος (και ότι υφίσταται μια αγορά για τη χορήγηση αυτών των εγγυήσεων). Τούτων δοθέντων, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι το εν αναφορά σύστημα εγγυήσεων ενιαίου ασφαλιστρού δεν φαίνεται να είναι σε θέση, κατά πάσα πιθανότητα, να αυτοχρηματοδοτηθεί.
- (42) Όπως ήδη ελέγχθη, οι ιταλικές αρχές, στην επιστολή τους της 3ης Ιουνίου 2004, εκδήλωσαν τη διάθεσή τους να συστήσουν ένα σύστημα με βάση το οποίο εφαρμόζονται διαφορετικά ασφάλιστρα σε διαφορετικά σχέδια που χαρακτηρίζονται από διαφορετική επικινδυνότητα. Αυτή η διάθεση ωστόσο δεν μεταφράζεται σε καμία απτή πρόταση. Το νέο σύστημα περιγράφεται σε γενικές γραμμές στην επιστολή, αλλά έκτοτε δεν έχουν υποβληθεί άλλες λεπτομέρειες ούτε πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του, παρόλο που οι ιταλικές αρχές ήταν εν γνώσει της θεμελιώδους σημασίας που αποδίδεται σε αυτό το θέμα για τη λήψη της απόφασης της Επιτροπής.
- (43) Πάντως, ακόμη και αν πρέπει να θεωρηθεί ότι ένα τέτοιο σύστημα μπορεί να εγγυηθεί μια ρεαλιστική αξιολόγηση του κινδύνου, θα αρκούσε το ελάχιστο ύψος των προτεινόμενων ασφαλιστρών (βλέπε ανωτέρω) για να αποδείξει ότι το μέτρο θα μπορούσε να παράσχει οικονομικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους πλοιοκτίτες.
- iii) Κάλυψη των διοικητικών δαπανών
- (44) Οι ιταλικές αρχές δεν παρέσχον στην Επιτροπή αξιόπιστες και λεπτομερείς εκτιμήσεις όσον αφορά όλες τις διοικητικές δαπάνες που συνδέονται με τον σχεδιασμό, τη σύσταση και τη διαχείριση του Ταμείου ούτε μερίμνησαν ποτέ να διορθώσουν αυτή την έλλειψη παρόλο που το ζήτημα ηγέρθη ήδη στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.
- (45) Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εισπραχθέντα ασφάλιστρα, εάν ήδη μπορεί να είναι ανεπαρκή για να καλύψουν όλες τις ζημιές σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων, κατά μείζονα λόγο θα είναι ανεπαρκή για να καλύψουν και όλες τις διοικητικές δαπάνες.
- (46) Τέλος, οι ιταλικές αρχές ανακοίνωσαν στην Επιτροπή ότι ο νόμος χορήγησε, και το κράτος ενέγραψε στον προϋπολογισμό, 258 228 449,54 ευρώ (500 δισ. LIT) για τη λειτουργία του Ταμείου, χωρίς ωστόσο να προβλέπει καμία αμοιβή για το κεφάλαιο.
- iv) Συμπεράσματα
- (47) Εν κατακλείδι, από τα επιχειρήματα που εκτέθηκαν μέχρι τώρα προκύπτει ότι το ασφάλιστρο ή το φάσμα ασφαλιστρών που προβλέπονται από τις ιταλικές αρχές δεν είναι σε θέση να εγγυηθούν την αυτοχρηματοδότηση του καθεστώτος ούτε την κάλυψη των διοικητικών δαπανών. Επιπλέον, οι όροι του καθεστώτος δεν φαίνεται να βασίζονται σε μια ρεαλιστική αξιολόγηση του κινδύνου. Κατά μείζονα λόγο, δεν πληρούται το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή.

⁽⁶⁾ Παρατηρείται ότι η αγορά της ναυπηγικής βιομηχανίας εμφανίζεται να είναι παγκοσμιοποιημένη ενώ η αγορά της χρηματοδότησης της ναυπηγικής βιομηχανίας εμφανίζεται να είναι τουλάχιστον πανευρωπαϊκή. Από τη γερμανική περίπτωση, κατά συνέπεια, μπορούν να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα ανεξάρτητα από το γεγονός ότι τα καθεστώτα που αξιολογήθηκαν σε εκείνη την περίπτωση δεν αφορούσαν την Ιταλία.

- (48) Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι το προτεινόμενο μέτρο μπορεί να χορηγήσει οικονομικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους του Ταμείου.
- β) *Χρησιμοποίηση κρατικών πόρων και επιλεξιμότητα του μέτρου*
- (49) Το καθεστώς συνεπάγεται σαφώς τη χρησιμοποίηση κρατικών πόρων, αφού προβλέπει τη χορήγηση δημοσίων εγγυήσεων και επίσης ότι τα σχετικά χρηματοοικονομικά μέσα χορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι κρατικές εγγυήσεις μπορούν πράγματι να συνεπάγονται απώλεια πόρων για το κράτος που αναλαμβάνει τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο και παραιτείται του δικαιώματός του της καταβολής της κατάλληλης αμοιβής από τους δικαιούχους.
- (50) Είναι επίσης σαφές ότι το μέτρο είναι επιλεκτικό, αφού μπορούν να τύχουν κρατικής εγγύησης μόνο οι πλοιοκτήτες που προτίθενται να πραγματοποιήσουν εργασίες ναυπήγησης και τροποποίησης πλοίων σε ιταλικά ναυπηγεία (και που ανταποκρίνονται στα κριτήρια που καθορίζει ο ιταλικός νόμος).
- γ) *Στρέβλωση του ανταγωνισμού και επιπτώσεις στις συναλλαγές*
- (51) Το οικονομικό πλεονέκτημα που παρέχει το Ταμείο σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις μπορεί αφ' εαυτού να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, αφού οι κρατικές εγγυήσεις μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση αυτών των επιχειρήσεων σε ορισμένες δραστηριότητες στις οποίες δεν θα μπορούσαν διαφορετικά να έχουν πρόσβαση. Η χορήγηση κρατικών εγγυήσεων χωρίς την κατάλληλη ανταμοιβή που καταβάλλουν οι δικαιούχοι μπορεί να παράσχει σ' αυτούς και στον ιταλικό τομέα των ναυπηγικών κατασκευών ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των Ευρωπαίων και μη Ευρωπαίων ανταγωνιστών που δεν απολαύουν ανάλογων μέτρων.
- (52) Υπάρχουν υψηλές ενδοκοινοτικές συναλλαγές στο πλαίσιο της παγκόσμιας αγοράς της ναυπηγικής βιομηχανίας. Το εν θέματι μέτρο είναι, κατά συνέπεια, σε θέση να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.
- (53) Εν κατακλείδι, επειδή συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 το προτεινόμενο καθεστώς συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια της συνθήκης.
- 2) Το συμβιβασμό της ενίσχυσης με την κοινή αγορά**
- (54) Το άρθρο 87 παράγραφοι 2 και 3 ορίζει τους όρους με βάση τους οποίους μια δεδομένη ενίσχυση είναι συμβιβασίμη ή μπορεί να θεωρηθεί συμβιβασίμη με την κοινή αγορά. Το άρθρο 98 παράγραφος 3 στοιχείο ε) προβλέπει ότι το Συμβούλιο μπορεί να καθορίσει, με απόφαση που λαμβάνεται από ειδική πλειοψηφία τη προτάσει της Επιτροπής, τις ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων που μπορούν να θεωρηθούν συμβιβασίμες με την κοινή αγορά.
- (55) Την εποχή της κοινοποίησης, οι ενισχύσεις στον τομέα της ναυπηγικής βιομηχανίας διέπονταν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1540/98 του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, περί των νέων κανόνων ενισχύσεως της ναυπηγικής βιομηχανίας (?). Σύμφωνα μ' αυτόν τον κανονισμό οι ενισχύσεις στον τομέα εγκρίνονται μόνο υπό τους όρους και για τους στόχους που σ' αυτόν αναφέρονται. Επιπλέον, οι ενισχύσεις λειτουργίας στον τομέα της ναυπηγικής βιομηχανίας δεν είναι πλέον επιλέξιμες για συμβάσεις που συνήφθησαν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2000.
- (56) Από την 1η Ιανουαρίου 2004 εφαρμόζεται το νέο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία (8) (που καλείται στο εξής «πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία») που επιβεβαίωσε την απαγόρευση σε οποιαδήποτε ενίσχυση λειτουργίας στον τομέα αυτό. Κατά συνέπεια, μπορούν να θεωρηθούν συμβιβασίμες μόνο οι ενισχύσεις που πληρούν τις αναφερθείσες προϋποθέσεις και χορηγούνται για τους σκοπούς που προβλέπονται στο πλαίσιο.
- (57) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου (9), και εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από μεταβατικούς κανόνες, οι κοινοποιηθείσες κρατικές ενισχύσεις πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα της νομοθεσίας που ίσχυε κατά τον χρόνο της έκδοσης της απόφασης σχετικά με το συμβιβασμό τους. Στην παρούσα περίπτωση, η ενίσχυση πρέπει, κατά συνέπεια, να εξεταστεί υπό το πρίσμα του πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία.
- (58) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας εκδόθηκε όταν ήδη ίσχυε ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1540/98, ο οποίος συνιστά, κατά συνέπεια, τη νομική της βάση. Ωστόσο, δεν είναι αναγκαίο να κινηθεί μια νέα διαδικασία όταν οι σχετικές διατάξεις δύο διαδοχικών νομοθετικών πράξεων δεν διαφέρουν στην ουσία. Αυτή η προϋπόθεση πληρούται στην παρούσα περίπτωση (10).
- (59) Οι εν θέματι ενισχύσεις, κατά την έννοια του πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1540/98, περιλαμβάνουν όλους τους τύπους άμεσων και έμμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται στα ναυπηγεία, στους πλοιοκτήτες ή σε τρίτους για την ναυπήγηση ή τη μετατροπή πλοίων, ιδίως διευκολύνσεις πίστωσης, εγγυήσεις και φορολογικές διευκολύνσεις (11).

(7) ΕΕ L 202 της 18.7.1998, σ. 1.

(8) Πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία (2003/C 317/06) (ΕΕ C 317 της 30.12.2003, σ. 11).

(9) Βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Νοεμβρίου 2004, υπόθεση T-176/01, Ferriere Nord SpA κατά Επιτροπής, ιδίως στα σημεία από το 134 έως το 140.

(10) Βλ. υπόθεση T-176/01, σημεία από 74 έως 82.

(11) Βλ. το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1540/98 του Συμβουλίου και το σημείο 11 του πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία.

- (60) Όσον αφορά το συμβιβασμό με την κοινή αγορά, η απόφαση κίνησης της διαδικασίας βασίζεται στο γεγονός ότι η εν θέματι ενίσχυση είναι ενίσχυσης λειτουργίας και άρα ασυμβίβαστη από την 1η Ιανουαρίου 2001 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1540/98 του Συμβουλίου ⁽¹²⁾. Αυτός ο κανόνας είναι ακόμα σε ισχύ δυνάμει του πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία και δεν επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων λειτουργίας.
- (61) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας εξέτασε επίσης τη δυνατότητα να αξιολογηθεί το συμβιβασμό της ενίσχυσης υπό το πρίσμα των διατάξεων του ΟΟΣΑ σχετικά με τις διευκολύνσεις πιστώσεων που χορηγούνται για τη ναυπήγηση ή τη μετατροπή πλοίων ⁽¹³⁾. Αναφερόταν σχετικά ότι, παρά το γεγονός ότι η συμφωνία ΟΟΣΑ και το μνημόνιο τομεακής συμφωνίας προέβλεπαν κανόνες όσον αφορά τις εγγυήσεις, οι διατάξεις της συμφωνίας σχετικά με τα ελάχιστα ασφαλιστρα αναφοράς δεν εφαρμόζονταν έως ότου αυτές δεν είχαν επανεξεταστεί από τους συνομολογούντες το μνημόνιο της τομεακής συμφωνίας ⁽¹⁴⁾, πράγμα που εξακολουθεί να συμβαίνει ακόμη.
- (62) Αντιθέτως, δεν προβλέφθηκε η εξέταση της ενίσχυσης σε σχέση με άλλες διατάξεις σχετικά με το συμβιβασμό που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1540/98 του Συμβουλίου, αφού ήταν πρόδηλο ότι η εν λόγω ενίσχυση δεν στοχεύει ούτε στο κλείσιμο ούτε στη διάσωση και στην αναδιάρθρωση ούτε στις επενδύσεις στην καινοτομία ούτε στην έρευνα και την ανάπτυξη ούτε στην προστασία του περιβάλλοντος. Είναι επίσης πρόδηλο ότι η ενίσχυση δεν αφορά τη διευκόλυνση της επίτευξης αυτών των στόχων ούτε υπό το φως των διατάξεων, αν και ελαφρώς διαφορετικές, του πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία. Κατά τον ίδιο τρόπο, είναι πρόδηλο ότι η ενίσχυση δεν έχει ως στόχο να επιτύχει άλλους οριζόντιους στόχους (επαγγελματική κατάρτιση, απασχόληση, προαγωγή των ΜΜΕ) που είναι σήμερα αποδεκτοί δυνάμει του προαναφερθέντος πλαισίου.
- (63) Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι οι ιταλικές αρχές δεν δήλωσαν ποτέ ότι η ενίσχυση πρέπει να θεωρηθεί συμβιβασιμη. Κατά συνέπεια, δεν παρέσχον ποτέ στην Επιτροπή πληροφορίες που θα της επέτρεπαν να αξιολογήσει κατά πόσον η ενίσχυση μπορούσε να εμπέσει στα πλαίσια μίας από τις παρεκκλίσεις από τη γενική απαγόρευση του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

- (64) Υπό το φως των όσων προαναφέρθηκαν, η Επιτροπή θεωρεί ότι στην παρούσα περίπτωση δεν εφαρμόζεται καμία από τις εξαιρέσεις στην απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της ναυπηγικής βιομηχανίας και συνεπώς το μέτρο, που έχει τα χαρακτηριστικά της κρατικής ενίσχυσης, είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- (65) Βάσει των προαναφερθέντων η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς σχετικά με το ειδικό Ταμείο Εγγυήσεων για τη χρηματοδότηση της ναυπηγικής βιομηχανίας συνιστά καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που η Ιταλία προτίθεται να θέσει σε εφαρμογή υπέρ της χρηματοδότησης της ναυπηγικής βιομηχανίας σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου αριθ. 261 της 31ης Ιουλίου 1997, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 1 του νόμου αριθ. 413 της 30ής Νοεμβρίου 1998, και συμπληρώθηκε από το διάταγμα του Υπουργού Θησαυροφυλακίου, Προϋπολογισμού και Οικονομικού Προγραμματισμού της 14ης Δεκεμβρίου 2000 είναι ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά.

Κατόπιν τούτου η εν λόγω ενίσχυση δεν μπορεί να εκτελεστεί.

Άρθρο 2

Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ιταλία ανακοινώνει στην Επιτροπή τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί με την απόφαση αυτή.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 6 Απριλίου 2005

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹²⁾ Βλ. το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1540/98 του Συμβουλίου.

⁽¹³⁾ Βλ. το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1540/98 του Συμβουλίου.

⁽¹⁴⁾ Βλ. το σημείο 23 του πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία που παραπέμπει στις ίδιες διατάξεις του ΟΟΣΑ που αναφέρονται στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας.